

Sygn. akt V ACa 480/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Sokołowska
Sędziowie:	SA Artur Lesiak SO del. Arkadiusz Kuta (spr.)
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa B. G. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w Ł.

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 3 marca 2014 r. sygn. akt I C 1624/12

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 3 (trzecim) o tyle tylko, że zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda B. G. (1) odsetki ustawowe od kwoty 29.074,05zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy siedemdziesiąt cztery złote pięć groszy) od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 480,20zł (czteryście osiemdziesiąt złotych dwadzieścia groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty;

b) w punkcie 5 (piątym) w ten sposób, że obniża obciążającą powoda kwotę nieuiszczonych kosztów sądowych do kwoty 4.508,59 zł (cztery tysiące pięćset osiem złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy), odstępując od obciążania powoda kosztami sądowymi w pozostałej części;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

IV. nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w T. z zasądzanego mu roszczenia kwotę 4.338 zł (cztery tysiące trzysta trzydzieści osiem złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania apelacyjnego, odstępując od obciążenia powoda tymi kosztami w pozostałej części.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn.akt V ACa 480/14

UZASADNIENIE

B. G. (2) domagał się zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwot:

- a) 207.800 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;
- b) 1.769,20 zł za zniszczoną odzież i aparat fotograficzny z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;
- c) 4.209,80 zł tytułem kosztów opieki z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;
- d) 1.025,90 zł tytułem zwrotu kosztów rehabilitacji i leczenia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;
- e) 60.003,80 zł skapitalizowanych odsetek ustawowych od zaległej kwoty zadośćuczynienia z pkt a z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu ;
- f) ustalenia odpowiedzialności pozwanej za następstwa wypadku na przyszłość ; a nadto zasądzenia kosztów procesu .

Pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu .

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 3 marca 2014 roku zasądził do pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda B. G. (1) kwotę 87.890,90 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2012 roku z uwzględnieniem ich zmieniającej się stopy procentowej do dnia zapłaty oraz kwotę 29.074,05 zł, oddalił powództwo w pozostałej części , zasądził do powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.299,06 zł tytułem zwrotu kosztów procesu , nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. : od powoda z zasądzonego roszczenia kwotę 9.017,18 zł , a od pozwanego kwotę 6.266,18 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych .

Ustalił Sąd pierwszej instancji , że w dniu (...) w miejscowości Z. doszło do wypadku komunikacyjnego , w trakcie którego kierujący samochodem osobowym marki A. (...) nie zachował należytej ostrożności , zjechał z drogi i uderzył w drzewo . Tył auta został zmiażdżony . Jednym z pasażerów był właściciel pojazdu - powód B. G. (1) , który siedział na tylnym siedzeniu po stronie prawej i nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa . W wyniku uderzenia wypadł z auta . (...) nabył w (...) tuż przed wypadkiem .

B. G. (2) po wypadku był hospitalizowany do dnia (...) na Oddziale (...) (...) w T. z rozpoznaniem : (...). (...) B. G. (2) był ponownie hospitalizowany od 27 stycznia 2010 roku do 17 lutego 2010 roku na oddziale rehabilitacyjnym tego samego szpitala z rozpoznaniem : (...)

Po opuszczeniu szpitala powód wymagał pomocy osób trzecich przy przygotowaniu posiłków , myciu , ubieraniu się , załatwianiu potrzeb fizjologicznych . Potem przesiadł się na wózek , a po trzech miesiącach od wypadku zalecano chodzenie o kulach . Przyjeżdżała do niego rehabilitantka . Jeździł też na rehabilitację do przychodni . Główną opiekę nad powodem sprawowała matka . Przyjeżdżała do niego codziennie na wiele godzin . Gotowała mu posiłki ,

czasem przywoziła je ze sobą . Częściową opiekę - głównie w nocy - sprawował też dziadek , u którego powód przebywał oraz ciotka i ojciec . Za opiekę powód nie płacił . Rehabilitacja po kolejnym zabiegu (...) była częściowo płatna . Z pozostałych świadczeń medycznych powód korzystał w ramach ubezpieczenia . Płacił za lekarstwa (...) Wcześniej był aktywny , czasami grał w piłkę nożną , wędkował . Obecnie z domu wychodzi rzadziej niż przed zdarzeniem , kontakty z kolegami też są rzadsze . Po wypadku nie leczył się psychiatrycznie .

W momencie wypadku powód miał (...). Uczył się (...). Jeszcze przed ogłoszeniem wyników wyjechał do (...) . Za zarobione tam pieniądze kupił samochód . Powód chciał jeszcze wrócić do (...) , ale pracy nie miał umówionej . Po zakończeniu leczenia , w październiku 2012 roku podjął pracę w (...) , ale na krótko . Obecnie utrzymuje go ojciec - rencista . Czas spędza w domu z ojcem . Oglądają głównie telewizję . Do matki chodzi na obiady . Nie chodzi na imprezy . Dziewczyny nie ma . Wstydzi się tego , (...).(…)

Obecnie stwierdza się u powoda (...)uszczerbek na zdrowiu wynosi 45 % . (...). Z uwagi na urazy i ból powód był całkowicie uzależniony od pomocy innych osób przez okres 4 tygodni . Potem jego zdolność do samoobsługi zwiększała się . Zasadnicze leczenie powoda zostało zakończone . Należy się jednak liczyć z możliwością usunięcia pozostałego materiału zespalającego - wg uznania lekarza prowadzącego . Obecnie występujące u powoda dolegliwości bólowe mają związek z przedmiotowym zdarzeniem . (...).(…)Leczenie było długotrwałe , ale nie dolegliwe - poległo głównie na wykonywaniu ćwiczeń . To przyniosło poprawę funkcji kończyny . Leczenie zostało zakończone . (...). Trwały uszczerbek na zdrowiu z tego powodu wynosi 15%.

(…)

(…).

Powód odbył zabiegi fizykoterapeutyczne w roku 2010 . Zapłacił łącznie 170 zł . Zakupił aparat do masażu stóp i poduszkę rehabilitacyjną za 133 zł . Koszty te są związane bezpośrednio z leczeniem obrażeń doznanych w wypadku .

(…)

odwołanie .

Podczas wypadku zniszczeniu uległa odzież - spodnie , kurtka , bluza i obuwie należące do powoda .

Pismem z dnia 17 listopada 2009 roku powód zgłosił pozwanemu szkodę i wezwał go do zapłaty kwoty 95.000 zł . Pismo to zostało przez pozwanego odebrane 20 listopada 2009 roku . Decyzją z dnia 15 grudnia 2009 roku pozwany przyznał powodowi kwotę 32.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznany ból i cierpienie . Jednocześnie stwierdził przyczynienie się powoda do powstania szkody w 30 % i wypłacił kwotę 22.400 zł . Pismem z dnia 26 lutego powód wezwał pozwanego do niezwłocznego dopłacenia kwoty 9.600 zł , a także wniósł o powołanie komisji lekarskiej . Decyzją z dnia 17 marca 2010 roku pozwany odmówił wypłaty dalszego świadczenia . Pismem z dnia 13 sierpnia 2010 roku powód rozszerzył żądanie i domagał się zapłaty zadośćuczynienia w łącznej kwocie 240.000 zł . Nadto zażądał 1.238 zł zwrotu kosztów leczenia , 5.180 zł kosztów opieki osoby trzeciej i 1.969 zł tytułem poniesionych strat materialnych . Decyzją z dnia 20 września 2010 roku pozwany dodatkowo przyznał powodowi kwotę 11.182,10 zł , w tym : 9.800 zł tytułem zadośćuczynienia , 970,20 zł tytułem zwrotu kosztów opieki , 212,10 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i 199,80 zł tytułem zniszczonych rzeczy . Pozwany uwzględnił 30 % przyczynienia . Decyzją z dnia 8 grudnia 2010 roku pozwany odmówił powodowi wypłaty dalszego odszkodowania .

Sąd pierwszej instancji zasadniczo dał wiarę zeznaniom powoda . Za nieudowodnione uznał poniesienie straty w postaci zniszczenia odzieży , obuwia i aparatu fotograficznego . Powód twierdził , że dokumenty dotyczące nabycia aparatu są w aktach szkody . Pozwany akt szkody nie złożył - mimo wezwania . Jak oświadczył , akta te zaginęły . Mimo to powód nie przedłożył do akt tych dokumentów (czy to w postaci oryginałów czy kopii) . Nadto świadek P. P. (1) (bliski kolega powoda) zeznał , że powód zniszczył podczas zdarzenia nową odzież jak spodnie , bluza , buty i że powód nie mówił mu o innych rzeczach , które miały się zniszczyć podczas wypadku . Bliżej kwestii tej nie opisali rodzice powoda .

Sąd uznał , że powód nie wykazał aby podczas wypadku miał aparat o wartości ok. 1300 zł , który uległ całkowitemu zniszczeniu i że miał na sobie markową odzież o wartości 680 zł . Ponadto rodzina powoda to osoby bardzo ubogie co nasuwało wątpliwość , czy powoda stać było na zakup markowej odzieży . Sąd uznał zaś za wiarygodne zeznania powoda i świadków K. S. , P. P. (1) , M. G. oraz L. G. co do przebiegu wypadku , jego skutków , braku związku przyczynowego pomiędzy niezapięciem pasów , a rozmiarem szkody , leczenia powoda i rozmiaru jego cierpień , zwłaszcza w początkowym stadium terapii , albowiem znajdują potwierdzenie w dokumentacji lekarskiej i w opiniach sądowo - lekarskich . Opinie te uznano za rzetelne i fachowe - wyczerpująco odpowiadające na postawione pytania .

Powód domagał się zasądzenia kwoty 207.800 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia , gdyż uznał przyznaną kwotę 32.200 zł za niewystarczającą . Kwestionował też przyjęcie swego przyczynienia . Według Sądu pierwszej instancji powód wykazał , że ból oraz cierpienia fizyczne i psychiczne jakich doznał wskutek wypadku nie zostały zrekompensowane przez pozwanego w sposób dostateczny i zadowalający . Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę . Nie wskazano żadnych kryteriów , jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia , pozostawiając to do oceny sądu . Przyjmuje się , że wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu

okoliczności , a zwłaszcza od stopnia i czasu trwania cierpień fizycznych i psychicznych

(pobyt w szpitalu , bolesność zabiegów , dokonywane operacje , leczenie sanatoryjne) , trwałości skutków czynu niedozwolonego (kalectwo , oszpecenie , bezradność życiową , poczucie nieprzydatności) , prognoz na przyszłość (szanse na polepszenie stanu zdrowia) , wieku poszkodowanego , konieczności ograniczenia aktywności życiowej . Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych .

Powód wskutek wypadku doznał (...)

utrudnieniami oraz bólem fizycznym i dyskomfortem psychicznym . Nie można tracić z pola widzenia , że w chwili wypadku powód był osobą młodą , czynną , aktywną ruchowo . Unieruchomienie na tak długo z pewnością stanowiło dla niego dużą dolegliwość . Zdarzenie radykalnie wytrąciło powoda z kolein dotychczasowego życia . Młodej osobie trudniej się pogodzić ze świadomością bezradności i niezbędności pomocy innych osób , wręcz uzależnienia od ich opieki . Powodowi nadto towarzyszyła świadomość niepewności rokowań co do stanu zdrowia w przyszłości . Z czasem powód stawał się osobą samodzielną , ale proces ten był wydłużony - z uwagi choćby na kolejny zabieg (usunięcia części elementów zespalających) .(...) Łącznie zatem trwały uszczerbek wyniósł u powoda 60 % .

Z drugiej strony pamiętano , że powód obecnie jest samodzielny . Udało mu się wrócić do pracy . Wprawdzie nie trwała ona długo ale bez związku ze zdarzeniem . Nie stwierdzono uszczerbku związanego ze stanem emocjonalnym . Zeznań powoda nie wynika by zamierzał obecnie kontynuować naukę . Nie planował też tego przed wypadkiem . Wypadek ten nie pokrzyżował zatem powodowi jakiś istotnych życiowo planów . Wprawdzie twierdził , że chciał jeszcze raz jechać do (...), ale nie miał umówionej pracy .

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał , że całkowita wysokość zadośćuczynienia powinna wynosić 120.000 zł . Pozwany wypłacił dotychczas 32.200 zł . Powodowi należna jest więc różnica pomiędzy tymi kwotami , czyli 87.800 zł .

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uznania przyczynienia się powoda do powstania szkody w jakimkolwiek stopniu . Nie zachodzi związek przyczynowy pomiędzy niezapięciem pasów bezpieczeństwa , a skutkami wypadku . Gdyby powód pasy bezpieczeństwa zapiął , to wprawdzie najprawdopodobniej nie wypadłby z auta podczas uderzenia , ale najpewniej poniósłby śmierć na miejscu. Powód siedział na tylnym siedzeniu , a ta część samochodu została kompletnie zmiądzona .

Roszczenie powoda okazało się częściowo zasadne także co do zwrotu kosztów leczenia , a konkretnie co do kwoty 90,90 zł . Zgodnie z treścią art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu

koszty . Wydatki na rehabilitację i na zakup pomocy do ćwiczeń usprawniających należą do kosztów celowych w rozumieniu ww. przepisu . Powód wykazał dokumentami, że poniósł koszty leczenia w kwocie 303 zł , a biegły ortopeda wydatki te uznał za związane bezpośrednio z leczeniem obrażeń doznanych w przedmiotowym wypadku . Z tego tytułu pozwany przyznał i wypłacił powodowi kwotę 212,10 zł. Należne powodowi odszkodowanie stanowi różnica tych wartości, tj. 90,90 zł.

Stąd zasądzono od pozwanego na rzecz powoda łącznie 87.890,90 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu , o których orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

Powodowi zasądzono nadto kwotę 29.074,05 zł , tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych . Złożyły się na nią dwie sumy : 25.262,81 zł oraz 3.811,24 zł . Po pierwsze od nieprzyznanej , pomimo wezwania z dnia 17 listopada 2009 roku , kwoty 72.600 zł. (95.000 zł - wypłacone 22.400 zł) liczonej od dnia następnego po upływie 30 dni od zawiadomienia o wypadku , a więc od dnia 21 grudnia 2009 roku , do dnia poprzedzającego wniesienie niniejszego pozwu . Po drugie w dniu 13 sierpnia 2010 roku powód rozszerzył swoje żądanie

i wezwał pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 240.000 zł . Pozwany przyznał powodowi dodatkowo 9.800 zł . Sąd zasądził od pozwanego dodatkową kwotę 87.800 zł. Prowadzi to do wniosku , iż część zgłoszonej pismem z dnia 13 sierpnia 2010 roku pretensji była słuszna . Pozwany popadł więc w opóźnienie , tym razem co do kwoty 15.200 zł. Od tej sumy odsetki winny być one liczone od 31-ego dnia licząc od daty otrzymania pisma z 13 sierpnia 2010 roku (przyjmując , że 7 dni na obrót korespondencyjny drogą pocztową jest wystarczający - a więc od dnia 20 września 2010 roku do dnia poprzedzającego wniesienie niniejszego pozwu).

W pozostałym zakresie powództwo oddalono co obejmuje pretensje o :

- a) odszkodowanie za zniszczoną odzież i aparat;
- b) odszkodowanie za koszty leczenia ponad kwotę 90,90 zł;
- c) zadośćuczynienie ponad kwotę 87.800 zł;
- d) dalszą kwotę tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od zaległej kwoty zadośćuczynienia -wobec zasądzenia przez sąd mniejszego świadczenia .

Powód nie udowodnił , że miał w samochodzie aparat fotograficzny , że został on zniszczony i że był warty 1.289 zł . Dowodów w postaci dokumentów zakupu nie zaoferowano . Twierdzenia jego matki jako świadka i powoda były tu zupełnie rozbieżne . Nie przedstawiono innych danych czy dowodów pozwalających zweryfikować stanowisko powoda z pozytywnym dla niego skutkiem . W tej sytuacji za prawdopodobne uznano , że koszt zniszczonej odzieży i obuwi był taki jak przyjął pozwany .

Sąd nie znalazł też podstaw do zasądzenia kwoty 16.082 zł tytułem zwrotu kosztów opieki . Kosztów tych powód nie domagał się w ramach ustalenia i zasądzenia renty odszkodowawczej - o rentę powód nie ubiegał się . W sytuacji gdy koszty opieki mieszczą się w ramach żądanej renty odszkodowawczej z art. 444 § 2 k.c. , to wówczas strona nie ma obowiązku wykazywania tego , że koszty te ponosi . Jeśli natomiast żądanie zwrotu kosztów opieki ma być niezależny

od renty , a jego podstawą jest art. 444 § 1 k.c. to wówczas na stronie spoczywa obowiązek udowodnienia , że wydatek tego rodzaju i w oznaczonej wysokości został faktycznie poniesiony . Odszkodowanie obejmuje bowiem wszelkie koszty wynikłe z powstałego uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia , z tym że obowiązek ich zwrotu dotyczy jedynie wydatków realnie poniesionych , nie zaś takich, których obiektywna potrzeba istniała , ale nie została zrealizowana . Wydatki związane z korzystaniem z pomocy innej osoby stanowią koszty leczenia w rozumieniu art. 444 § 1 k.c. Do pomyślenia jest też w świetle orzecznictwa żądanie wyrównania uszczerbku w majątku w sytuacji gdy wprawdzie opiekę sprawuje osoba bliska bez wynagrodzenia , ale musiała z tego powodu zrezygnować z zatrudnienia . Zawsze więc dla skuteczności pretensji wymagany jest uszczerbek w majątku żądającego . W konsekwencji uznał Sąd Okręgowy , że wprawdzie B. G. (1) wymagał przez dłuższy okres po wypadku opieki osoby trzeciej , ale opieka ta była świadczona bezpłatnie przez niepracujących członków rodziny . Nie musieli oni zrezygnować w tym celu z zatrudnienia . Nie doszło więc do żadnego uszczerbku w majątku powoda oraz osób , które się nim opiekowały . Dlatego żądanie zwrotu kosztów opieki oddalono .

Zdaniem Sądu pierwszej instancji brak było także podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za następstwa wypadku na przyszłość . Żądanie takie jest usprawiedliwione w przypadku gdy nie można definitywnie przesądzić o rozmiarach szkody . Powód wprawdzie doznał znacznego rozstroju zdrowia i obrażeń ciała , jednakże z opinii biegłych wynika , iż leczenie zostało zakończone . Biegli (...)stwardzili , że powód może poddać się terapii, ale nie jest ona konieczna .

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 100 k.p.c. , dokonując ich stosunkowego rozdzielenia w sposób opisany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku . Na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzeczono o pobraniu od powoda z zasądzonych roszczenia i od pozwanego nieuiszczonych dotychczas kosztów sądowych - stosownie do procentu wygrania procesu .

Apelację od opisanego wyroku złożył B. G. (1) zaskarżając to orzeczenie w punkcie 3 , w części w jakiej oddalono powództwo o kwoty : 120.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty , 30.046,03 zł skapitalizowanych odsetek ustawowych (za okres od dnia 20 września 2010 roku do dnia 23 sierpnia 2012 roku od nadal dochodzonej kwoty 120.000 złotych zadośćuczynienia) z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2012 roku (data złożenia pozwu) do dnia zapłaty ; dalszych odsetek ustawowych od kwoty 29.074,05 zł zasądzonych w pkt 2 wyroku za okres od wniesienia pozwu do dnia zapłaty , 16.082 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich nad powodem z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty , 1.769,20 zł tytułem zwrotu strat materialnych poniesionych przez powoda z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty . Kwestionowano także rozstrzygnięcia o kosztach procesu i sądowych (pkt. 4 i 5 wyroku).

Zarzucił skarżący Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów postępowania , które miało wpływ na wynik sprawy , tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i z pominięciem istotnej części tego materiału (m.in. w zakresie wniosków zawartych w opiniach biegłych lekarzy sądowych oraz w zeznaniach świadków) lub uznaniem części materiału dowodowego za niewiarygodny , a także dokonanie wybiórczej oceny dowodów , zwłaszcza z uwagi na niewzięcie pod uwagę przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia ustaleń zawartych w opiniach biegłych i zeznaniach świadków , które obszernie cytuje się w petitum apelacji . Uchybienie to doprowadzić miało Sąd Okręgowy do błędnego ustalenia , że zasądzona kwota zadośćuczynienia w wysokości 87.800 zł w pełni rekompensuje krzywdę , jakiej doznał powód na skutek wypadku . Dojść miało także do naruszenia art. 233 § 2 k.p.c. przez nieprawidłowe nadanie znaczenia przeszkodom stawianym przez pozwaną w przedstawieniu dowodu - oryginału akt szkody - w postaci błędnej oceny okoliczności zagubienia przez pozwaną tych akt, do których przedłożono oryginał dowodu zakupu aparatu fotograficznego i wysnucie z zaniedbania przez pozwaną ustawowemu obowiązkowi przechowania informacji i dokumentów gromadzonych w celu

ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia do czasu upływu terminu przedawniania roszczeń zgłaszającego szkodę , okoliczności przeciwnych do twierdzeń powoda , co skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie . Zaniechano także wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w

sprawie i niewzięcie pod uwagę doświadczenia życiowego wskazującego , iż skoro tuż przed wypadkiem powód pracował w (...), co pozwoliło mu na zakup samochodu , to mógł sobie również pozwolić na zakup markowej odzieży , a w konsekwencji wadliwe ustalenie , że wartość rzeczy zniszczonych nie mogła być wyższa niż kwota przyznana w postępowaniu likwidacyjnym , jako że powód był ubogi . Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 187 § 1 k.p.c. widziano w błędnym przyjęciu , że powód nie żądał w pozwie zasądzenia ustawowych odsetek za okres od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty od kwoty skapitalizowanych odsetek ustawowych od dochodzonej pozwem kwoty zadośćuczynienia za krzywdę , gdy tymczasem takie żądanie znajduje się na str. 23 pozwu , w punkcie IX precyzującym żądania powoda w zakresie skapitalizowanych odsetek od kwoty zadośćuczynienia.

Zarzucał dalej skarżący naruszenie przepisów prawa materialnego , tj. art. 445 § 1 k.c.

poprzez jego wadliwe zastosowanie skutkujące uznaniem , że przyznana powodowi kwota

87.800 zł (do łącznej kwoty zadośćuczynienia 120.000 zł) stanowi odpowiednio

zadośćuczynienie za krzywdę , gdy tymczasem została ona rażąco zaniżona , a prawidłową

sumą , uwzględniającą całokształt okoliczności mających wpływ na wysokość

zadośćuczynienia , powinna być kwota 207.800 zł ; art. 444 § 1 k.c. przez jego błędną

wykładnię polegającą na wadliwym przyjęciu , że koniecznym dla zasądzenia kosztów

opieki/pomocy osób trzecich było wykazanie , że powód z tego tytułu poniósł koszty , w

sytuacji gdy roszczenie w tym zakresie było niezależne od okoliczności poniesienia z tego

tytułu kosztów , skoro szkodę powoda stanowiła już sama potrzeba opieki/pomocy osób

trzecich nad nim , a poprzez korzystanie z pomocy osób bliskich powód wręcz przyczynił się

do zmniejszenia kosztów , ewentualnie art. 444 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie w

stanie faktycznym sprawy skutkujące oddaleniem powództwa w części , w jakiej Powód domagał się odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich , w sytuacji gdy to do sądu należało dopasowanie właściwej podstawy materialnoprawnej roszczenia w ustalonym stanie faktycznym , a zwłaszcza wobec faktu , że żądane odszkodowanie w części obejmującej koszty opieki w istocie stanowi element skapitalizowanej za okres poprzedzający wyrokowanie renty na zwiększone potrzeby z art. 444 § 2 k.c. , a zatem warunkiem zasądzenia dochodzonego

świadczenia nie było udowodnienie , że z tego tytułu powód poniósł określone koszty . Naruszenie art. 444 § 1 k.c. polegać miało także na jego niezastosowaniu w stanie faktycznym sprawy w zakresie dochodzonych strat materialnych , w sytuacji gdy Sąd pierwszej instancji nadał nieprawidłowe znaczenie przeszkodom stawianym przez stronę pozwaną w przedstawieniu dowodu w postaci oryginału aktu szkody , podczas gdy pozwana zagubiła akta szkody , do których przedłożono oryginał dowodu zakupu aparatu fotograficznego i ustalenie w konsekwencji , że wartość utraconego mienia nie została udowodniona . Sąd Okręgowy nie zastosował także art. 481 § 1 k.c. co spowodowało nie zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty skapitalizowanych odsetek , a było wynikiem błędnego przyjęcia , że powód nie żądał w pozwie zasądzenia ustawowych odsetek za okres od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty od kwoty skapitalizowanych odsetek ustawowych od dochodzonej pozwem kwoty zadośćuczynienia za krzywdę , gdy tymczasem takie żądanie znajduje się na str. 23 pozwu .

Wadę orzeczenia o kosztach sądowych widziano w naruszeniu art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegającym na niezastosowaniu tego przepisu w stanie faktycznym sprawy i w konsekwencji nieuwzględnienie zasługujących na miano wyjątkowych okoliczności dotyczących sytuacji materialnej i życiowej powoda , podczas gdy sam Sąd pierwszej instancji podkreślił w uzasadnieniu wyroku , że powód i jego rodzina to

osoby bardzo ubogie i pomimo to , nakazanie pobrania na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. od powoda z zasądzanego roszczenia kwoty 9.017,18 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych .

B. G. (1) wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez zasądzenie :

- kwoty 120.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku wypadku wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty ;
- kwoty 30.046,03 zł skapitalizowanych odsetek ustawowych (za okres od dnia 20 września 2010 roku do dnia 23 sierpnia 2012 roku) od żądanej dalszej kwoty 120.000 zł zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty ;
- odsetek ustawowych od zasądzonej w punkcie 2 wyroku kwoty 29.074,05 zł za okres od dnia 24 sierpnia 2012 roku (tj. dnia wniesienia pozwu) do dnia zapłaty ;
- kwoty 16.082 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty ;
- kwoty 1.769,20 zł tytułem zwrotu strat materialnych poniesionych w wypadku wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty .

Wniesiono także o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym kosztów procesu poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje .

(...) Spółka Akcyjna w Ł. złożyła odpowiedź na apelację domagając się oddalenia tego środka odwoławczego i zasądzenia kosztów procesu za drugą instancję .

Sąd Apelacyjny w Gdańsku ustalił i zważył, co następuje :

Apelacja B. G. (1) okazała się zasadna tylko jak chodzi o żądanie

odsetek ustawowych od sumy skapitalizowanych odsetek zasądzonych powodowi w punkcie

2 zaskarżonego wyroku , liczonych od przyznanej przez Sąd pierwszej instancji kwoty

zadośćuczynienia oraz odnośnie roszczenia o odszkodowanie za zniszczoną w wypadku

drogowym odzież , w części dotychczas niezaspokojonej przez pozwaną Spółkę .

W rozstrzyganej sprawie nie wiadomo sporu odnośnie samej zasady

odpowiedzialności (...) Spółki Akcyjnej w Ł. za skutki

wypadku komunikacyjnego , któremu powód uległ w dniu (...) . W

postępowaniu apelacyjnym pozwana Spółka nie podnosi już zarzutu przyczynienia się

powoda do powstania szkody . Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmniejszenia

wysokości świadczeń należnych B. G. (1) . Pozwana nie złożyła apelacji .

Nie zaskarżyła także , zawartego w punkcie 2 wyroku , orzeczenia o skapitalizowanych

odsetkach od zasądzanego zadośćuczynienia . Nie kwestionuje ich także powód , którego

oczekiwaniom rozstrzygnięcie to zresztą odpowiada . Poza rozważaniami Sądu Apelacyjnego

pozostaje zatem metoda obliczenia sumy skapitalizowanych odsetek . Trzeba wreszcie

wskazać , że wobec nieobjęcia granicami apelacji , poza kognicją Sąd odwoławczego

pozostaje rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa o ustalenie odpowiedzialności pozwanej

Spółki na przyszłość i pozostałe odszkodowanie z tytułu wydatków na rehabilitację i leczenie .

Apelacja powoda okazała się zasadna w części obejmującej zarzut nieuwzględnienia powództwa o zasądzenie odsetek ustawowych od skapitalizowanych odsetek za okres od dnia wniesienia o nie powództwa . Żądanie takie przedstawiono w pozwie choć rzeczywiście poza jego petitum , to jest w uzasadnieniu , w punkcie IX , na stronie 23 . Wniesiono o zasądzenie kwoty 60.003,80 zł tytułem skapitalizowanych odsetek z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty . Według art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew powinien zawierać dokładnie określone żądanie . Sąd Okręgowy nie wdrożył postępowania zmierzającego do sanacji rozbieżności pomiędzy punktem 6 petitum pozwu , a wskazanym akapitem uzasadnienia .

Nadał sprawie bieg , co oznaczać musiało konieczność rozpoznania także żądania zapłaty odsetek od zapadłych przed wniesieniem pozwu odsetek . W toku postępowania roszczenie to podtrzymywano , a w piśmie procesowym z 3 lutego 2014 roku ponownie wyraźnie wyartykułowano . W apelacji zaskarżono zatem wyrok Sądu Okręgowego w jego punkcie 3 , oddalającym powództwo w pozostałym zakresie , słusznie widząc w nim także rozstrzygnięcie o oddaleniu żądania odsetek od skapitalizowanych odsetek w kwocie 29.074,05 zł (pkt 2 wyroku) . W sentencji orzeczenia rozstrzyga się o żądaniach stron , a uzasadnienie służy tylko wskazaniu podstawy faktycznej i wyjaśnieniu podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa . Stąd wyłożone w uzasadnieniu zapatrywania Sądu pierwszej instancji na granice powództwa nie oznaczają , że doszło do zaskarżenia orzeczenia nieistniejącego . Można natomiast mówić o naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c. przez pominięcie ustaleń i rozważań odnoszących się do żądania zapłaty odsetek od zasądzonych , skapitalizowanych odsetek . Uwzględniając , że zagadnienie to nie wymaga czynienia z osobna większych ustaleń faktycznych , a podstawa prawna została już w pozwie trafnie wskazana , Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok zasądzając od pozwanej Spółki na rzecz powoda odsetki ustawowe od kwoty 29.074,05 zł za okres od dnia 24 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty . Wobec prawomocnego już orzeczenia z punktu 2 wyroku Sądu Okręgowego wiadomo , że kwota ta stanowi odsetki od dochodzonego już w postępowaniu likwidacyjnym roszczenia o zadośćuczynienie obliczonego na dzień poprzedzający wniesienie pozwu . Czynności tej (złożenia pozwu) dokonano w dniu 24 sierpnia 2012 roku , a według art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie właśnie od chwili wytoczenia o nie powództwa .

Zaskarżony wyrok podlegał zmianie także odnośnie roszczenia o zapłatę kwoty 480,20

zł odszkodowania za zniszczoną w wypadku odzież . Dochodził powód z tego tytułu kwoty

680 zł , ale pozwana Spółka roszczenie to zaspokoila w postępowaniu ubezpieczeniowym do kwoty 199,80 zł . Sąd odwoławczy akceptuje wywody skarżącego jak chodzi o uchwytnie dla niego obecnie źródła dowodowe służące wykazaniu , że nabył odzież określonej marki i za wskazane kwoty jednostkowe , a następnie została ona zniszczona w wyniku wypadku . Pozwana Spółka nie kwestionowała , że odzież istotnie uległa zniszczeniu (wypłaciła świadczenie , choć w wysokości wynikającej z własnego mniemania o jakości i wartości zniszczonych rzeczy) , a okoliczności wypadku oraz skala obrażeń doznanych przez powoda takie stanowisko uzasadniają . Nie ma przy

tym podstaw dla odmawiania wiarygodności zeznaniom powoda , że odzież taką rzeczywiście nabył . Ustalono przecież , że bezpośrednio przed wypadkiem powrócił z pracy zarobkowej w (...) . Nabył tam samochód osobowy o istotnej wartości . Jego uprzednia (przed wyjazdem zagranicę) oraz obecna sytuacja majątkowa nie uzasadniają ustaleń co do możliwości nabywczynych powoda w ciągu kilku miesięcy przed wypadkiem . Zachowanie pisemnych dowodów zakupu odzieży ani nie jest powszechne , ani nie stanowi aktu staranności , którego zaniechanie można by powodowi skutecznie zarzucać . Podjął on zatem w postępowaniu dowodowym ciężar wykazania , że nabył nową odzież na krótko przed wypadkiem dostępnymi źródłami dowodowymi . Przesłuchano świadków , którzy potwierdzili ,

że nabył nowe rzeczy , warte ponad 100 zł (zatem więcej niż 100 zł - świadek M. G. karta 148 , podobnie L. G. karta 149) . Dostrzega się , że wypowiedzi tych świadków są dość zdawkowe , ale jednak naprowadzają na okoliczności , które z zeznań powoda wynikają już jasno . B. G. (1) wymienia sztuki odzieży , miejsce ich nabycia i przybliżoną cenę . Relacja ta zgodna jest z jego stanowiskiem prezentowanym w postępowaniu ubezpieczeniowym (patrz pismo z 13 sierpnia 2010 roku - karta 96) . Wreszcie okoliczności te potwierdził świadek P. P. (1) (karta 173v) . Po poczynieniu własnych ustaleń , Sąd Apelacyjny wskazuje , że roszczenie o zapłatę odszkodowania obejmującego straty polegające na zniszczeniu w wypadku odzieży stanowiącej własność powoda znajduje swoją podstawę prawną w art. 361 § 2 k.c. i 363 k.c. w związku z art. 435 k.c. i , uzasadniającym odpowiedzialność ubezpieczyciela , art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych /.../(tekst jednolity - Dziennik Ustaw z 2013 roku pozycja 392) .

W tym stanie rzeczy , na mocy art. 385 k.p.c. i przy zastosowaniu wymienionych wyżej przepisów prawa materialnego , zmieniono zaskarżone orzeczenie jak w punkcie I a sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego .

W pozostałym zakresie apelacja B. G. (1) podlegała oddaleniu .

Ustalenia faktyczne przyjęte przez Sąd pierwszej instancji za podstawę rozstrzygnięcia o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny uznaje za trafne , nie wymagające ponownego , szczegółowego przytaczania .

Znaczenie wiodące dla pozwu i apelacji przypisywał powód roszczeniu o zadośćuczynienie . Pozwana Spółka wypłaciła z tego tytułu jeszcze przed wniesieniem pozwu kwotę 32.200 zł . Powód oczekiwał dalszych 207.800 zł uznając , że rozmiar jego krzywdy uzasadnia roszczenie o zapłatę kwoty 240.000 zł . Sąd Okręgowy określił wysokość tego świadczenia na 120.000 zł i rozstrzygnięcie to znajduje umocowanie w materiale dowodowym . Prawdłowo przytoczono normę art. 445 § 1 k.c. i określono powszechnie akceptowane przesłanki dla ustalenia odpowiedniej kwoty kompensującej krzywdę . Omówiono następnie okoliczności uzasadniające ostateczne określenie jej rozmiaru . Nie ma potrzeby przytaczania wszystkich argumentów . Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 445 § 1 k.c. przez zasądzenie kwoty nieadekwatnej do rozmiaru krzywdy , której powód doznał na skutek wypadku z dnia (...) wymagało wykazania , że pominięte zostały przez sąd orzekający okoliczności istotne dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia albo wykazania , że pomimo uwzględnienia wszystkich istotnych przesłanek , ustalone przez sąd zadośćuczynienie jest rażąco nieadekwatne .

Koncentrując się na zarzutach apelacji wskazać należy , że to właśnie Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił dowód z łącznej opinii biegłych (...). Zarzuty apelanta dotknięte są natomiast tą wadą , że oczekuje on czynienia ustaleń na podstawie wywiadu udzielonego biegłym przez badanego , a z części ekspertyzy zawierającej elementy opiniowania korzysta w sposób wybiórczy . Wyjaśnić zatem należy po pierwsze , że opinia psychiatry i psychologa , analogicznie do zwykłej praktyki opiniowania z zakresu szeroko pojętych nauk medycznych , zawiera część opisową , a w tym tak zwany wywiad od osoby opiniowanej . Jest to sprawozdanie z rozmowy , a zatem stanowi relację o poglądach i przekonaniach strony procesu na temat okoliczności związanych z jego przedmiotem . Nie stanowi wypowiedzi biegłego . W części zawierającej ekspertyzę znajdują się rzeczywiście akapity podobne do cytowanych przez apelanta , ale jednak umieszczone w innym kontekście . Biegli wskazują , że powód odczuwa do dziś skutki następstw wypadku , ale skutki fizyczne (tzn. somatyczne) . We wnioskach opinii wskazano także , że obecny stan psychiczny powoda nie uzasadnia uznania , że doznał on trwałego uszczerbku na zdrowiu .

Nie korzystał on zresztą w szerszym zakresie z pomocy (...). W szczególności nie zdiagnozowano u niego depresji , a tylko on sam tak określa swój nastrój . Ujawnione po wypadku zaburzenia adaptacyjne , samoistnie wygasły z upływem czasu , stanowią natomiast uwzględniony element krzywdy (patrz uzasadnienie zaskarżonego wyroku strony 7 i 14).

U powoda stwierdzono stosunkowo wysoki stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu . Nie ulega wątpliwości , że trwały uszczerbek na zdrowiu jest jednym z wyznaczników wysokości zadośćuczynienia , określając w sposób procentowy jaka jest skala trwałych , negatywnych skutków wypadku u pokrzywdzonego . Nie można jednak przypisywać trwałemu uszczerbkowi na zdrowiu znaczenia kryterium kluczowego , służącego obliczeniu swoistego ryczałtu należnego poszkodowanemu . Trzeba pamiętać , że leczenie powoda trwało około 7-8 miesięcy i przyniosło zasadniczo powrót

do zdrowia (w odniesieniu do skali doznanych obrażeń) . (...) . Okoliczności te jednak Sąd Okręgowy opisał i wziął pod uwagę (patrz uzasadnienie zaskarżonego wyroku strony 6 - 7 , 13-14) .

Wszystkie powołane argumenty skłaniały ku uznaniu , że określona przez apelanta kwota 240.000 zł zadośćuczynienia jest rażąco przeszacowana . Wobec oddalenia apelacji o zasądzenie dalszej kwoty zadośćuczynienia nie znajdowało podstaw także roszczenie o dalsze skapitalizowane odsetki .

Bezasadne okazało się żądanie zasądzenia kwoty 16.082 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki . Bezsporne było przy tym , że powód realnie wydatków na ten cel nie poniósł , a opiekę sprawowali jego bliscy , bez uszczerbku dla ich własnych dochodów . Zarzuty apelanta zmierzały w dwóch kierunkach . Po pierwsze przekonywał on , że roszczenia o odszkodowanie z art. 444 § 1 k.c. dochodzić można niezależnie od poniesienia z tego tytułu kosztów , a szkodę stanowi już sama potrzeba opieki osób trzecich . Stanowisko to jest błędne . Naprawienie szkody obejmuje wszystkie wyniki z tego tytułu

koszty (tak wprost w art. 444 § 1 zdanie pierwsze k.p.c.) , a zatem już poniesione wydatki .

16

Ustępstwo czyni się na rzecz kosztów leczenia lub przygotowania do innego zawodu , które zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry , na żądanie poszkodowanego (art. 444 § 1 zdanie drugie k.p.c.) . W tym przypadku rzeczywiście kompensuje się wydatki

nieponiesione . Jak wskazano norma ta nie dotyczy jednak żądania wyrównania nieponiesionych kosztów opieki sprawowanej przed zgłoszeniem wniosku o ich pokrycie . Powód wydatków własnych albo korzyści utraconych przez bliskich w związku z świadczeniem pomocy nie wykazał , ani na takie się nie powoływał . Po drugie oczekiwał powód , że w roszczeniu o zapłatę kwoty 16.082 zł Sąd odszuka podstawy dla uznania , że dochodzi się w ten sposób renty skapitalizowanej , a wówczas zbędne jest wykazywanie rzeczywiście poniesionych wydatków na zwiększone potrzeby , a decydująca jest skala potrzeb . Oczekiwania te są bezasadne . Powód reprezentowany był przez pełnomocnika będącego radcą prawnym . Nie był on zobowiązany do wskazywania podstawy prawnej żądań , ale okoliczności faktyczne przytaczać winien adekwatnie do rodzaju dochodzonych roszczeń . Rentę zasądza się zasadniczo na przyszłość , między innymi z tytułu trwale zwiększonych potrzeb , których dostatecznie dokładne określenie i czas trwania z natury rzeczy nie jest możliwe . Stąd przyznanie pierwszorzędnego znaczenia rozmiarowi potrzeb - tutaj zakresowi wymaganej opieki nad poszkodowanym . Powoływanie się na zaszczości , to jest sprawowaną nieodpłatnie opiekę , której okres został oznaczony , był stosunkowo krótki i jest już zamknięty , nie uzasadnia poprzestania na właściwej dla żądania renty argumentacji o istnieniu zwiększonych potrzeb . O ile przy odszkodowaniu chodzi o rzeczywiste wydatki , to przy rencie o rzeczywiste zwiększenie potrzeb . Nie ma uzasadnienia dla proponowanego przez apelanta zacierania różnic w przesłankach stosowania tych instytucji .

Sąd Apelacyjny oddalił apelację w części odnoszącej się do zapłaty odszkodowania

mającego kompensować stratę w wypadku aparatu fotograficznego , którego wartość powód

określił na kwotę 1.289 zł . Poza trafnymi ustaleniami Sądu Okręgowego w tej materii

przypomnieć trzeba , że zeznania świadków dostarczają w interesującej kwestii bardzo

skąpych informacji . Rację ma Sąd pierwszej instancji przydając znaczenie zeznaniom P.

P. . Świadek złożył obszerną i dokładną relację na temat szkód doznanych przez

powoda na skutek wypadku , jego krzywdy , opisał przebieg leczenia i rehabilitacji . Pomimo

zadanego wprost pytania zaprzeczył aby powód wspominał o innych niż odzież rzeczach

zniszczonych w wypadku . Ponadto powód twierdził , że aparat fotograficzny nabył w lipcu 2008 roku . Sytuacja majątkowa powoda miała być wówczas trudna . Poprawiła się przecież dopiero latem następnego roku kiedy to wyjechał do (...) . W świetle tych okoliczności roszczenie o zapłatę kwoty 1.289 zł trafnie uznano za nieudowodnione . Rację ma jedynie

skarżący , że Sąd Okręgowy nie przydał właściwego znaczenia przeszkodom stawianym przez pozwaną Spółkę w przeprowadzeniu dowodu z akt ubezpieczeniowych (art. 233 § 2 k.p.c.) . Ich zaginięcie obciąża pozwaną . Uznać należało zatem , że powód rzeczywiście złożył do tych akt oryginał paragonu fiskalnego z 12 lipca 2008 roku na zakup aparatu fotograficznego , a zatem paragonu tego nie mógł przedłożyć w niniejszym postępowaniu . Oznacza to jednak tylko tyle , że paragonem takim rzeczywiście powód wówczas się posłużył , ale kwit kasowy , określając placówkę handlową , nie wskazuje danych nabywcy . Z przyczyn wyżej wskazanych nie było podstaw do uznania , że powód był posiadaczem aparatu fotograficznego w dniu wypadku , aparat ten pozostawał w pojeździe w chwili zdarzenia i został zniszczony .

W tym stanie rzeczy , na podstawie art. 385 k.p.c. , apelację powoda oddalono w pozostałym zakresie .

Uwzględniając w części zarzuty apelanta zmieniono postanowienie o kosztach sądowych zawarte w punkcie 5 zaskarżonego wyroku . Ogólnie poprawne jest założenie , że powód powinien pokryć , z zasądzonych na jego rzecz roszczenia , nieuiszczone koszty sądowe , na które składały się opłata i wydatki na opinie biegłych - łącznie 15.283,36 zł . Podstawę dla takiego rozstrzygnięcia stanowi art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z 28 lipca 2005 roku

okostkach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity z 2014 roku Dziennik Ustaw pozycja 1025) . Koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonych na rzecz strony , której czynność spowodowała ich powstanie . Pozwanej Spółki nie obciążają koszty proporcjonalne do stopnia w jakim powód uległ ze swoimi żądaniami . Z dochodzonej kwoty 286.682 zł wygrał ostatecznie 117.445,15 zł (nie doliczono zasądzonych w drugiej instancji odsetek od odsetek , jako świadczenia niewliczanego do wartości przedmiotu sporu na podstawie art. 20 k.p.c.) , a zatem w 41 % . Z sumy nieuiszczonych kosztów obciąża go zatem 59 % , czyli 9.017,18 zł . W ocenie Sądu Apelacyjnego występuje jednak szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający odstąpienie od pobrania tych kosztów (art. 113 ust. 4 u.k.s.c.) . Powód

pozostaje obecnie w trudnej sytuacji materialnej . Nie pracuje i możliwości podjęcia przez niego zatrudnienia są ograniczone . Zasądzone na jego rzecz świadczenia powinny być w zasadniczej części przeznaczone na pokrycie doznanej krzywdy . Jednocześnie jednak nie było uzasadnienia dla zwolnienia od obowiązku ponoszenia tych kosztów w całości zważywszy ma rażące zawyżenie dochodzonego w sprawie żądania zapłaty , co wpłynęło na wysokość kosztów należnych stronie przeciwnej oraz wysokość opłat sądowych .

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. stosując zasadę , wedle której sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów , jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania . Powód ostał się ze swoimi wnioskami apelacyjnymi w niewielkim zakresie . Pozwanej Spółce należały się koszty procesu obejmujące wynagrodzenie ustanowionego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym . Wysokość tego wynagrodzenia wyniosła 2.700 zł i wynikała z § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust.

1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych / ... / (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2013 roku pozycja 490).

Nieuiszczone koszty sądowe w postępowaniu apelacyjnym obejmowały opłatę od apelacji w kwocie 8.676 zł , od uiszczenia której powód był zwolniony . Przy zastosowaniu opisanej już wyżej normy art. 113 ust. 2 pkt 1 u.k.s.c. i wobec

uwzględnienia jego apelacji tylko w niewielkim rozmiarze obciążał go obowiązek pokrycia , z zasądzonego roszczenia , całej wymienionej kwoty .

Z przyczyn wyżej już opisanych nie obciążono powoda ^{1/2} z kosztów procesu (art. 102 k.p.c.) i odstąpiono d obciążania Vi kosztów sądowych (art. 113 ust. 4 u.k.s.c.) .